

MOSTY

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

Kontakty:

NRZP ČR
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
www.nrzp.cz
e-mail: nrzp@nrzp.cz
tel.: 266 753 421

Poradna pro osoby se zdravotním postižením a seniory (bezplatná poradna)

Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
tel.: 266 753 427
fax: 266 753 431
e-mail: poradna@nrzp.cz
SMS linka pro neslyšící: 736 105 585

Konzultační hodiny:

Pondělí 9.00 – 12.00	13.00 – 16.30
Úterý 9.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Středa 9.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Čtvrtek 9.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Pátek 9.00 – 11.00	

Poradny pro OZP v regionech

Prostřednictvím sítě poraden pro uživatele sociálních služeb.
Více na www.poradnaprouzivatele.cz
E-mail: poradna@poradnaprouzivatele.cz

Podpora zaměstnávání OZP

Prostřednictvím specializovaného webu www.praceprozp.cz.

Sbírkový účet NRZP ČR

Schváleno MHMP č. MHMP/797060/2008 jako veřejná sbírka na podporu:

- distribuce EUROKLÍČŮ osobám se sníženou schopností pohybu
- informační kampaně k rozšiřování EUROKLÍČŮ v rámci ČR

Sbírkový účet číslo: 225674911/0300

Všem dárcům předem děkujeme.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

Reforma sociálních systémů v ČR ?!

Vláda, která vznikla po volbách v květnu 2010, si vytkla jako jeden z úkolů reformu sociálních systémů v ČR. Po 1. lednu 2011 začala mít tato reforma první zřetelnější podobu a po 20. lednu MPSV ČR seznámilo veřejnost s jejími tezemi. Změny by se měly týkat především způsobu posuzování míry závislosti na sociální pomoci. Dále je plánována změna způsobu výplaty sociálních dávek, sjednocení dávek, které jsou dnes přiznávány prostřednictvím vyhlášky č. 182/1991 Sb., a nově by měl být upraven systém tzv. výhod, tedy dnešních průkazek TP, ZTP a ZTP/P.

V oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením MPSV ČR navrhlo zrušení náhradního plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a snížení podpory pro zaměstnavatele zaměstnávající více než 50 % zaměstnanců se zdravotním postižením z 8000 na 6000 korun měsíčně. Dále má být zrušen statut tzv. chráněných dílen, což jsou pracoviště zaměstnávající více než 60% OZP, a zrušena kategorie osoby zdravotně znevýhodněné. MPSV ČR dále navrhuje rozsáhlou organizační změnu, kterou je převedení dávek pro zdravotně postižené osoby do kompetence úřadů práce. Na obcích by zůstala pouze problematika sociálně právní ochrany dětí a kontrola dodržování kvality sociální péče.

Předsednictvo NRZP ČR na svém jednání dne 19. ledna 2011 vytvořilo pracovní skupinu ve složení Ing. Jana Hrdá, JUDr. Jan Hutař, Mgr. Jiří Morávek a Bc. Václav Krása a vyzvalo ministra práce a sociálních věcí k jednání o celém komplexu připravované reformy. Je potřeba přiznat, že ministerstvo na naši žádost zareagovalo velmi vstřícně a počátkem února jsme se účastnili několika jednání s vedením MPSV ČR, a to s následujícími zásadními připomínkami.

Vyjádřili jsme velké obavy z chaosu, který může nastat po 1. lednu 2012, kdy dojde k přenosu kompetencí v oblasti problematiky zdravotního postižení z úrovně obcí na úřady práce. Ministerstvo předpokládá, že z obcí odejde na úřady práce od tohoto data 1200 – 1300 odborných pracovníků. Tento převod pracovníků, kompetencí a dat může způsobit obrovské organizační problémy a řada lidí se zdravotním postižením nemusí včas dosáhnout na potřebnou pomoc.

Snaha MPSV ČR, aby výplata všech dávek probíhala prostřednictvím elektronických karet, je další obrovskou organizační změnou, která je v souvislosti s přenosem kompetencí podle našeho názoru prakticky neproveditelná. MPSV ČR předpokládá tyto změny provést od 1. ledna 2012, ačkoliv dosud nebyly jednotlivé zákony ani napsány, natož připomínkovány, neprošly Vládou ČR ani Parlamentem ČR. Lze očekávat, že projednávání zákonů v obou parlamentních komorách nebude jednoduché a reálně lze odhadnout jejich definitivní schválení v měsíci září 2011. Je třeba si uvědomit, že teprve po schválení příslušných zákonů je možné realizovat organizační změny. Tři měsíce jsou na takové změny příliš krátká doba, a tudíž se domníváme, že naše obavy z chaosu

jsou oprávněné a že mohou být ohroženy oprávněné nároky lidí se zdravotním postižením.

Je samozřejmé, že jsme neprojednávali jenom obecné otázky připravované reformy, ale vyjadřovali jsme se i ke konkrétním návrhům. Velmi zásadní debata byla vedena ve věci posuzování nároků na jednotlivé dávky pro osoby se zdravotním postižením. Vyjádřili jsme jasný názor, že zásadně nesouhlasíme a nebudeme souhlasit s posilováním úlohy posudkových lékařů v posuzovacích mechanismech. Rozhodující kompetence by měli mít sociální pracovníci, případně ergoterapeuti a odborní lékaři, kteří by společně posuzovali nároky na dávky, případně zbytkový pracovní potenciál. Nesouhlasíme také s tím, že podle návrhu MPSV ČR má být výrazně zúžen počet posuzovacích kritérií u příspěvku na péči z dnešních 36 úkonů na 10 oblastí. Argument, že se tím zpřehlední způsob posuzování, není pravdivý. Čím méně kritérií pro posuzování, tím bude více prostoru pro manipulaci ze strany posudkových lékařů. Debata na toto téma nebyla ještě uzavřena a povedeme ji dál.

Velmi živá diskuse byla kolem příspěvku na péči. Vyjádřili jsme zásadní nesouhlas s připravovanou elektronickou kartou, která by umožňovala platbu poskytovateli péče. Obáváme se, že tím může být vážným způsobem ohroženo především poskytováním neformální péče v rodinách, prostřednictvím osob blízkých nebo sousedské výpomoci. Bylo nám vysvětlováno, že klient péče stanoví poskytovatele služeb, například osobu blízkou, terénní sociální službu nebo institucionální službu. Na jejich účty budou prostřednictvím karty finanční prostředky posílány přímo, podle schématu stanoveného klientem. Považujeme to za velký a zásadní problém. Především je velké množství klientů, kteří nemohou navštívit bankomat či jiné čtecí zařízení na kartu, a s kartou by musela manipulovat jiná osoba. Tato věc může být lehce zneužitelná, protože klient by musel tomuto člověku říci i přístupové kódy ke kartě. V řadě míst nebudou k dispozici terminály pro provedení plateb, a tím se ztíží přístup osob se zdravotním postižením k sociálním službám. Na jednání jsme vyjádřili zásadní nesouhlas s restrikcí neformální péče, ke které může zavedením elektronické karty dojít. Vysvětlovali jsme představitelům ministerstva, že péče od registrovaných poskytovatelů je vždy dražší. Restrikce neformální péče může vést k jejímu utlumení a ve svých důsledcích povede k navýšení žádostí na institucionální péči, a tudíž také k vyšším výdajům veřejných rozpočtů. Ani u tohoto bodu nebyla diskuse uzavřena a vedení ministerstva nám přislíbilo další jednání.

Při jednáních jsme otevřeli také otázku převodu kompetencí ve financování sociálních služeb z úrovně státu na krajskou samosprávu. Upozornili jsme, že ▶

Generální partner
NRZP ČR

► změna kompetencí může způsobit řadu komplikací, a to například rozdílnou úroveň sociálních služeb v jednotlivých krajích. Vzhledem k avizovaným změnám je velmi nebezpečné měnit současně způsob financování úrovně státu na kraje, neboť může dojít k výrazné nestabilitě sítě poskytovatelů sociálních služeb v jednotlivých regionech. Upozornili jsme také představitele ministerstva, že současné dotační řízení pro poskytovatele sociálních služeb je pravděpodobně v rozporu s evropskou legislativou a mohlo by způsobit problémy při dotování sociálních služeb v regionech. Kraje totiž nejsou zcela připraveny na plnění evropských kritérií pro služby hospodářské povahy. V současné době jsme se senátory ČSSD připravili novelu zákona, ve které se navrhuje, aby převod kompetencí při financování sociálních služeb byl odložen až na rok 2014. Věřím, že MPSV ČR si uvědomí riskantnost všech těchto kroků a nebude se snažit udělat všechno najednou, bez žádné přípravy.

Nově připravená sociální reforma předpokládá zrušení vyhlášky č. 182/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, která upravuje dávky pro osoby se zdravotním postižením a přiznávání tzv. mimořádných výhod (průkazky TP, ZTP a ZTP/P). Vyhláška by měla být nahrazena novým zákonem, který by měl definovat dvě základní dávky, a to příspěvek na mobilitu a jednorázovou dávku na kompenzační pomůcky. Podle představ MPSV ČR by dávka na mobilitu měla být vyplácena měsíčně, a to ve dvou kategoriích podle četnosti jízd. Tato dávka by měla nahradit současný příspěvek na nákup motorového vozidla, na jeho provoz a příspěvek na individuální dopravu. Vyjádřili jsme názor, že je nezbytné zachovat možnost sloučení dávky tak, aby byl umožněn nákup motorového vozidla. Představitelé MPSV ČR připustili, že o této možnosti uvažují. U kategorie pravidelné dopravy se předpokládá možnost sloučení dávek k nákupu motorového vozidla. MPSV ČR argumentovalo především tím, že pravidelně vyplácená měsíční dávka by měla umožnit nákup dopravy pro osoby se zdravotním postižením zvláštními přepravci, kteří by ve velkých městech mohli vzniknout. Ministerstvo předpokládá, že tato dávka by byla vyplácena také prostřednictvím elektronické krty, což považujeme za komplikaci, neboť pro řadu lidí je tento systém prakticky nevyužitelný.

Jednorázová dávka na pořízení kompenzačních pomůcek by měla nahradit současné dávky na úpravu motorového vozidla, na bezbariérovou úpravu bytu a na pořízení kompenzačních pomůcek podle současné přílohy č. 4. vyhlášky č. 182/1991 Sb. Na jednání ale nebyla uvedena žádná předpokládána výše této jednorázové dávky ani možnost opakované žádosti. Představitelé MPSV ČR nám sdělili, že se u této dávky předpokládá určitá spoluúčast, a to asi ve výši 10 %, což může být pro některé skupiny lidí se zdravotním postižením prakticky nedostupné. Ministerstvo také připravuje zcela nový seznam rehabilitačních a kompenzačních pomůcek a dále chce ustavit odbornou komisi, která by tento seznam pravidelně aktualizovala.

Nový zákon předpokládá, že průkazky TP, ZTP a ZTP/P budou postupně nahrazovány pravděpodobně elektronickými kartami v různých barvách, které by

měly odlišit rozsah zdravotního postižení. Systém má nabíhat postupně. To znamená, že současní držitelé výše uvedených průkazek nebudou znovu posuzováni a jejich průkazky budou platné i nadále. Pouze u nových žádostí o přiznání mimořádných výhod, které budou podány po 1. lednu 2012, by již byly vydávány elektronické karty. Nepředpokládá se však, že nový zákon by upravoval různé slevy, které jsou dnes ve vyhlášce č. 182/1991 Sb. uvedeny (např. sleva při jízdě hromadnou dopravou, slevy vstupného apod.). Tyto případné slevy by dle názoru MPSV ČR měly být upraveny v zákonech a vyhláškách příslušných resortů, jako je Ministerstvo dopravy atd. Vyjádřili jsme obavy především z toho, že tyto slevy, které jsou velmi významné (například poplatky na dálnici), nemusí být do budoucna vůbec přiznávány. Ministerstvo jasně prohlásilo, že tyto věci nepatří do jeho kompetence, a tudíž je nemůže ani řešit.

MPSV ČR zřídilo již před delší dobou pracovní skupinu pro přípravu zákona o asistenčních psech. Proto je logické, že jsme hovořili i o této oblasti. Ministerstvo předpokládá, že i nadále bude přispívat na vodící psy pro nevidomé osoby. Nepředpokládá však, že by přispívalo na asistenční psy. Všichni náměstci na jednání jednoznačně prohlásili, že ČR není tak bohatá, aby si to mohla dovolit. Obávají se, že by došlo k enormnímu nárůstu výdajů na asistenční psy. Snažili jsme se jim vysvětlit, že v mnoha případech může pes nahradit částečně osobního asistenta, neboť pokud je dobře vycvičený, dokáže vykonat řadu úkonů. Zdá se však, že v této věci je malá naděje na její prosazení.

Poslední oblastí, kterou jsme se dlouze zabývali na několika jednáních, je podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Prvotní návrh MPSV ČR byl pro nás zcela nepřijatelný. V průběhu jednání však ministerstvo v některých věcech trochu ustoupilo. Jednou z nejkontroverznějších věcí byl návrh na zrušení náhradního plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Zdá se ovšem, že u této otázky došlo k významným ústupkům ze strany ministerstva. Náhradní plnění bude s největší pravděpodobností zachováno, ale bude regulováno dvěma finančními hranicemi, které by měly zabránit zneužívání tohoto systému podpory osob se zdravotním postižením. Na jednáních, kterých se účastnili i zástupci zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením, jsme se shodli, že regulace náhradního plnění povinného podílu zaměstnávání OZP je nezbytná. Pokud ministerstvo splní to, co přislíbilo na jednáních, tak je tento návrh pro nás i zaměstnavatele přijatelný.

Velmi důležitá byla také diskuse o podpoře chráněných pracovních míst. Návrh, který MPSV ČR již upravilo, předpokládá, že by došlo k zrušení institutu tzv. chráněných dílen, zaměstnávajících nyní více než 60% osob se zdravotním postižením. Do budoucna by měla zůstat kategorie zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50% OZP. Podpora u těchto zaměstnavatelů by měla být poněkud modifikována. Především nárok na podporu by měli až po roce činnosti. V prvním roce zahájení činnosti by jim podpora byla poskytována, ale nebyla by nároková. Úřady práce by měly mít možnost zjišťovat všechny skutečnosti o zaměstnavateli,

aby odhalily případné fiktivní zaměstnavatele, kteří zneužívají systém. Po uplynutí jednoho roku by potom byl nárok na příspěvek, který by v sobě zahrnoval jak příspěvek na mzdu podle současného § 78 zákona o zaměstnanosti, tak příspěvek na režijní náklady podle § 76 zákona o zaměstnanosti. To znamená, že by došlo ke sloučení těchto dvou dávek. Ministerstvo trvá na požadavku, aby tento příspěvek činil maximálně 90% deklarováných výdajů. Požaduje, aby se zaměstnavatel minimálně 10% podílel na úhradě mzdových a režijních nákladů z poskytnuté dotace. Vzhledem k tomu, že opět nebyla uvedena žádná čísla, tak se jednalo spíše o akademickou debatu, neboť skutečnou reálnou podporu zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50% OZP ukáží až návrhy, kolik tato finanční podpora bude činit.

Dalším bodem na jednáních o podpoře zaměstnávání OZP byl návrh ministerstva na zrušení statutu osoby zdravotně znevýhodněné. Všichni účastníci jednání vyslovili zásadní nesouhlas s tímto návrhem. Tito lidé mají někdy poměrně značná zdravotní znevýhodnění, která jim velmi ztěžují uplatnění na trhu práce. Pokud bude zrušen institut osoby zdravotně znevýhodněné, nebudou mít reálnou šanci sehnat zaměstnání. Statut osoby zdravotně znevýhodněné přináší zaměstnavatelům určité finanční prostředky, které mohou na tyto osoby čerpat, a tím jsou na pracovním trhu i pro zaměstnavatele zajímavé. Věřím, že MPSV ČR ustoupí v této otázce. Jedná se přibližně o 40 000 lidí, kteří by byli zrušením statutu osoby zdravotně znevýhodněné velmi poškozeni. Řada zaměstnavatelů by je propustila, protože by již nemohla čerpat podporu, kterou pobírají při jejich zaměstnávání.

Předsednictvo Národní rady osob se zdravotním postižením ČR se tezemi reformy velmi důkladně zabývalo. Došlo k názoru, že se nejedná o reformu sociálního systému, ale pouze o soubor různých restriktivních opatření, které nemají za cíl zlepšit postavení osob se zdravotním postižením. Vzniká velké a reálné nebezpečí, že dojde ke zhoršení podmínek života osob se zdravotním postižením. Lze očekávat zhoršení dostupnosti sociálních služeb pro OZP a znevýhodnění na trhu práce.

Jakmile budou k dispozici paragrafovaná znění jednotlivých zákonů, připraví NRZP ČR informační a protestní kampaň, která by měla vytvořit velký tlak na politiky k úpravě reformních kroků. Zásadně nemůžeme souhlasit s navrženým způsobem posuzování nároků na sociální dávky pro osoby se zdravotním postižením. Nemůžeme zásadně souhlasit s navrhovaným systémem elektronických karet, nemůžeme souhlasit ani s omezením různých podpor, které jsou vázány na tzv. mimořádné výhody. Velmi se obáváme některých návrhů v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Věřím, že i čtenáři Mostů – časopisu pro integraci podpoří informačně protestní akce, které bude NRZP ČR iniciovat. V současné době se rozhoduje o tom, jak bude nastaven sociální systém k podpoře samostatného života osob se zdravotním postižením na mnoho budoucích let. Proto je nutné, abychom si tuto skutečnost všichni uvědomili a nežůstali pasivní a nespolehali na to, že někdo něco vybojuje za nás.

Václav Krása
předseda NRZP ČR

Zpráva o stavu lidských práv osob se zdravotním postižením v České republice v roce 2010

Obecná charakteristika postavení osob se zdravotním postižením v roce 2010 z hlediska diskriminace

Rok 2010 byl de facto prvním rokem celoroční účinnosti dvou základních norem významných pro rovnoprávné postavení osob se zdravotním postižením. Tou první je zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení

a právních prostředcích ochrany před diskriminací, druhou pak Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Oba tyto dokumenty tvoří východisko pro zrovnoprávnění postavení osob se zdravotním ►

► postižením ve společnosti. Na základě přijetí těchto dokumentů Národní rada osob se zdravotním postižením ČR očekávala, že dojde k zavedení opatření, která budou odstraňovat existující nedostatky, nerovnosti a diskriminaci. Toto očekávání bohužel nebylo naplněno.

V roce 2010 nadále přetrvávalo nerovnoprávné postavení osob se zdravotním postižením v sociální oblasti, v oblasti zaměstnávání, přístupnosti prostředí, práva na vzdělání a řadě dalších oblastí. Zejména v sociální oblasti pak došlo k výraznému zhoršení i oproti roku 2009. To platí především pro pomoc v hmotné nouzi a důchodové pojištění, zaměstnání atd. Negativní dopad změn právní úpravy ještě umocnila likvidace poradenských služeb na regionální úrovni.

V důsledku restriktivní státní politiky zanikla poradenská pracoviště NRZP ČR v okresních městech. Tyto poradny poskytly v roce 2009 právní pomoc v nejrůznějších formách celkem 21 257 klientům. Tento výpadek pochopitelně nemohou krajské poradny s omezenými zdroji kompenzovat. Za rok 2010 poskytly pomoc celkem 12 546 klientům, což je o 1 198 víc než v roce 2009. Přesto nemohly nahradit zánik okresních poraden. V drtivé většině se přitom nejednalo o krátké informace, ale o odborné poradenství (12 546 klientům bylo poskytnuto 12 213 odborných porad). Likvidace poraden pro osoby se zdravotním postižením navíc pokračuje i v roce 2011. Finanční prostředky nebyly přiděleny poradnám v Libereckém, Karlovarském, Královéhradeckém, Zlínském a Jihočeském kraji. NRZP ČR udržuje provoz těchto poraden pouze ze sponzorských darů. Znalost práv je přitom základním předpokladem jejich uplatňování.

Právo na svobodný přístup k informacím

Výše zmíněným rušením poraden pro osoby se zdravotním postižením dochází k výraznému omezení tohoto práva. V souvislosti se zdravotním postižením je nutné zdůraznit základní rozdíl mezi poradenstvím v této oblasti a ostatními oblastmi. Kvalitní poradenství v této problematice totiž vyžaduje nejen znalost právní úpravy jako v jiných oblastech poradenství, ale také schopnost pracovat s diagnózami a lékařskými zprávami. Je pochopitelné, že takovýto systém lze snadno zlikvidovat, ale jeho znovuvybudování bude finančně i personálně náročné. Likvidace poradenské činnosti vytváří podmínky pro diskriminaci osob se zdravotním postižením prakticky ve všech oblastech života. Toto poradenství neposkytují žádné státní orgány a nemůže být nahrazeno ani jiným poradenským systémem.

Časté je také nedodržování práva neslyšících klientů na přítomnost tlumočnicka při vyřizování úředních záležitostí. Tlumočnické služby jsou odmítány, přičemž se argumentuje hlavně tím, že není účastníkem řízení apod. Přijde-li klient bez tlumočnicka, pracovník nedostatečně ověřuje jeho porozumění situaci. Schází iniciativa úřadů vyhovět a poskytnout informace, doporučit tlumočnické služby. Úředník sám nikdy tlumočnicka neobjedná (často s odvoláním na nedostatek finančních prostředků), přestože si třeba uvědomuje, že by jeho přítomnost usnadnila průběh řízení a zajistila by neslyšícímu žadateli správné porozumění při jednání. Úřady (např. sociální, úřad práce apod.) nedbale přistupují ke své povinnosti poskytovat žadatelům o dávky a příspěvky základní sociální poradenství. Běžně dochází k tomu, že je žadatel mezi dveřmi odmítnut, přestože po podání písemné žádosti je mu vyhověno. Lze to okomentovat jako snahu úředníků „šetřit si práci“.

Zabezpečovací detence

Organizace hájící práva osob s duševním postižením opakovaně upozorňují na to, že nedostatečná právní úprava a praxe soudů v řízení o zákonnosti převzetí člověka do ústavní péče není v souladu s mezinárodními standardy lidských práv. Jde o následující problémy.

Problémy interpretace zákona

Podle díkce § 191a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), musí zdravotnické zařízení, které převezme člověka bez jeho souhlasu do ústavní péče, případně rozhodne o léčebném úkonu bez jeho souhlasu, oznámit tuto skutečnost do 24 hodin soudu. Soud má povinnost do 7 dnů rozhodnout o zákonnosti takového rozhodnutí. (Podle § 191b odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu).

Poznámka z praxe: Soudy v 99 % případů lékaře podrží a rozhodnou o souhlasu s ústavní péčí. Nyní se zlepšila praxe alespoň v tom, že buď rozhodující soudce nebo alespoň vyšší soudní úředník dotyčného člověka navštíví.

V roce 2009 vydalo Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu *Stanovisko sp. zn. Cpjn 29/2009 ve věcech řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, které se pokouší sjednotit praxi detenčních zařízení a soudů ve vydávání rozsudků podle §191a a násl. o.s.ř.* Soud v něm mimo jiné vyjádřil názor, že v případě odpadnutí důvodů soudního přezkumu umístění (zejména při dodatečném souhlasu umístěného nebo u jeho propuštění) soudu přísluší zastavení řízení. S takovou interpretací nelze souhlasit. Jak vyjádřila Liga lidských práv ve své Odpovědi ke stanovisku k detencím (*Odpověď Ligy lidských práv na stanovisko k detencím ze dne 26.2.2009*), z čl.8 odst. 6 Listiny základních práv a svobod vyplývá povinnost soudu přezkoumat každé zbavení svobody, bez ohledu na jeho délku.

Taková povinnost dále vyplývá také z čl. 4 a 5 Evropské úmluvy o lidských právech, což potvrdil i Evropský soud pro lidská práva (*např. ve věci Witold Litwa proti Polsku, stížnost č. 26629/95, rozsudek ze dne 4. dubna 2000*). Liga lidských práv ve své odpovědi rovněž poukazuje na fakt, že při postupu v souladu s daným stanoviskem kolegia Nejvyššího soudu soudy znemožňují umístěnému domáhat se náhrady nemateriální újmy podle z. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

Problémy v detenčním řízení

V řízení o zákonnosti převzetí osoby do ústavní péče na základě § 23 odst. 4 písm. b) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se vyskytuje několik problémů, které porušují práva člověka vyplývající z EÚLP a jiných mezinárodních úmluv, kterými je ČR vázána. Jedná se zejména o možnost **nevyslechnutí člověka v řízení, nedoručování rozhodnutí a neefektivní právní zastoupení člověka v řízení.**

Používání omezovacích prostředků ve zdravotnictví

Použití omezovacích prostředků u pacientů ve zdravotnických zařízeních České republiky bylo nově upraveno metodickým opatřením ministerstva č. 37800/2009, které nabylo účinnosti 1. října 2009. Tímto předpisem byla nahrazena dosavadní úprava z roku 2005. I přes jistý pokrok v této oblasti upozorňují nejen organizace osob s duševním onemocněním na případy neadekvátního používání těchto prostředků. Ombudsman konstatoval dlouhodobé

nerespektování práv pacientů ve zprávě z 15. června 2010, kde se uvádí: „dlouhodobé nedostatky v používání omezovacích prostředků, nedůstojné zacházení s pacienty, nedodržování doby omezení svobody pacientů a absence informovaného souhlasu, spočívající v nedostatečném poučení a informaci o léčbě“.

Zbavování a omezování způsobilosti k právním úkonům

V České republice nadále existují instituty omezení způsobilosti k právním úkonům a zbavení způsobilosti k právním úkonům. Zejména organizace zastupující osoby s duševními onemocněními vyvíjejí velké úsilí o změnu současného stavu tak, aby z právního řádu zmizelo zbavení způsobilosti k právním úkonům a - v souladu s celkovým trendem v oblasti lidských práv - byl nově zaveden institut podporovaného rozhodování. Tato úprava je obsažena v návrhu nového Občanského zákoníku.

Oblast zaměstnávání

V roce 2010 připadalo v průměru na jedno volné pracovní místo pro osoby se zdravotním postižením 32,33 uchazeče. Tento počet je nejméně o 100 % vyšší než celkový počet uchazečů připadajících na jedno místo u ostatní populace. Více než 50 uchazečů se zdravotním postižením na jedno pracovní místo bylo v 31 okresech. Nejvíce uchazečů na jedno pracovní místo bylo v okrese Znojmo, kde na jedno pracovní místo připadlo v celoročním průměru 744 uchazečů z řad OZP, dále pak v okrese Rakovník, kde je průměrný počet uchazečů ovlivněn tím, že v období celého roku bylo k dispozici jediné pracovní místo pouze v měsících únor, březen, duben a červenec. Více než 100 uchazečů se zdravotním postižením připadajících na jedno místo bylo v těchto okresech:

Okres	počet uchazečů se ZP připadajících na 1 volné pracovní místo
Jihlava	102,45
Hodonín	103,10
Rychnov nad Kněžnou	105,13
Plzeň-sever	115,72
Pelhřimov	123,12
Zlín	130,71
Frydek-Místek	145,02
Karviná	168,81
Havlíčkův Brod	170,17
Kolín	212,65
Jeseník	222,75
Opava	247,98
Blansko	282,61
Teplice	362,51
Znojmo	744,67
Rakovník	1 303,50

Pro porovnání: celoroční průměr všech uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo vyšší než 50 byl jen ve třech okresech, a to Děčín, Teplice a Karviná.

Děčín	60,38
Teplice	57,76
Karviná	54,75

Srovnání s výše uvedenými údaji rozhodně nepotřebuje žádné komentáře. Snad jenom jednu poznámku. Příští rok již zřejmě nebude možné tyto ukazatele použít, neboť je vláda hodlá novou zákonnou úpravou zrušit.

Vysoký počet nezaměstnaných osob se zdravotním postižením a nedostatečná nabídka pracovních míst vytvářejí příznivé podmínky pro diskriminaci lidí se zdravotním postižením i v pracovních vztazích. Pokud jsou osoby se zdravotním postižením zaměst-

► nány, dochází k tomu, že jsou nuceny odevzdávat zaměstnavateli část svého příjmu například formou darovacích smluv nebo dohody k zajištění dalšího zaměstnání, členských příspěvků pro zaměstnavatele, případně formou úhrady za dovoz materiálů a výrobků. Tyto formy jsme popsali již ve Zprávě o stavu lidských práv osob se zdravotním postižením v roce 2009. Rok 2010 obohatil tento sortiment o novou formu, při níž si zaměstnanec bere od zaměstnavatele půjčku na svůj plat a tuto půjčku mu pravidelně a měsíčně splácí. **Příklad:** mzda zaměstnance činí 5 700 Kč, z této částky obdrží 3 000 Kč a zbylých 2 700 Kč případně zaměstnavateli jako úrok z jím poskytnuté tzv. půjčky na mzdu.

Po celý rok 2010 zůstalo v platnosti diskriminační ustanovení Nařízení vlády č. 567/2007 Sb., které umožňuje vyplácet osobám se zdravotním postižením tři čtvrtiny, nebo dokonce pouze polovinu minimální mzdy, přestože je rovnost odměňování zakotvena v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací, a v České republice je zajištění rovnosti odměňování lidí se zdravotním postižením uloženo i Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením, která byla ratifikována v září 2009 a v platnost vstoupila v říjnu téhož roku.

SOCIÁLNÍ OBLAST

Oblast důchodového pojištění

Jak jsme již uvedli, v roce 2010 došlo k novému způsobu výpočtu invalidních důchodů, jehož důsledkem je prohlubující se rozdíl mezi výší starobních a invalidních důchodů. Zatímco průměrná výše starobního důchodu činila v loňském 3. čtvrtletí 12 587 Kč, výše invalidního důchodu III. stupně byla jen 10 815 Kč. Obdobně u žen činila průměrná výše starobního důchodu 10 821 Kč a invalidní důchod III. stupně jen 9 717 Kč. Nově zavedené invalidní důchody I. stupně pak činily v průměru 5 416 Kč u mužů a 4 900 Kč u žen. **To znamená, že i při průměrně vyšší tohoto nového typu důchodu byly samostatně žijící ženy osobami v hmotné nouzi a muži se pohybovali na její hranici.** Oproti dřívějším plným invalidním důchodům přiznaným ve stejném období roku 2009 došlo k poklesu výše důchodů na 10 941 Kč u mužů a 9 872 Kč u žen. Zvláště těžký dopad má nový způsob výpočtu invalidních důchodů na mladé lidi ve věku do 28 let. I v případech, kdy splňují podmínky nároku na důchod, pokud nemají aspoň rok pojištění, nebo je nepojištěná doba delší než jeden rok, dochází k dramatickému rozmělnění výpočtového základu a snížení započitatelných dob. V řadě případů pak mají lidé prakticky doživotně důchod v minimální výši, která v roce 2010 činila 2 940 Kč, tj. cca 113 eur.

Pomoc v hmotné nouzi

Po celé 1. pololetí byly také osoby, které byly uznány invalidními v nejtěžším, tj. III. stupni, odkázány na dávky v hmotné nouzi jen ve výši existenčního minima (2 020 Kč, tj. cca 78 eur měsíčně) bez jakékoliv možnosti zvýšení této částky, a to ani v případě odkázanosti na dietní stravování. V důsledku zavedení nového nižšího stupně invalidity a nového způsobu výpočtu procentuální výměry invalidních důchodů, které výrazně ovlivňují jejich výši, se zhoršila i příjmová situace invalidních důchodců.

Speciální dávky pro osoby se zdravotním postižením

V roce 2010 nadále přetrvávala praxe šetření majetkových poměrů žadatelů o speciální dávky pro osoby se zdravotním postižením (příspěvek na opatření zvláštní pomůcky, příspěvek na úpravu bytu, příspěvek na zakoupení a celkovou úpravu motorového vozi-

dla), přestože v České republice neexistují majetková příznání. K této praxi zaujal stanovisko i veřejný ochránce lidských práv, který dne 19. ledna 2011 vydal zprávu, v níž konstatuje, že „úřady, které zkoumají majetkové poměry těžce zdravotně postižených občanů, žádajících o příspěvek na opatření zvláštní pomůcky, porušují zákon.“ Toto stanovisko ochránce lidských práv je plně v souladu se stanoviskem NRZP ČR, vyjádřeným ve Zprávě za rok 2009.

Přístup ke zdravotní péči

Zavedení I. stupně invalidity a nový způsob výpočtu invalidního důchodu ovlivňuje i přístup ke zdravotní péči. Faktem je, že osoby pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi jsou osvobozeny od placení zdravotnických poplatků, avšak výdaje za zdravotní služby z hlediska zákona nijak neovlivňují výši započitatelných příjmů. Dochází tak k tomu, že se ani vysoké výdaje za zdravotní péči nepromítají do hodnocení sociální situace jednotlivce. I přes to, že jeho příjmy jsou podstatně nižší, platí pro něho stejná hranice poplatků jako u jiných osob. Snížená hranice poplatků platí jen pro osoby nad 70 let věku, i když z údajů o důchodovém pojištění vyplývá, že jsou invalidní důchody všech stupňů nižší než důchody starobní a v případě důchodů I. stupně pak nedosahují ani 50 % důchodů starobních.

Přístup k sociálním službám

Nerovné postavení uživatelů sociálních služeb v oblasti smluvních vztahů s poskytovateli sociálních služeb.

Úctování finančních úhrad za příchody a odchody průvodců při zajišťování průvodcovských služeb.

TyfloCentra ČR poskytují řadu velmi dobrých sociálních služeb lidem se zrakovým postižením. Jako poskytovatelé sociálních služeb nabízejí i **předčitatelské a průvodcovské služby.** Maximální výše úhrady je „100 Kč za hodinu, podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů; pokud poskytování služby, včetně času nezbytného k zajištění úkonů, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.“ Některá TyfloCentra si účtují za příchod doprovázející osoby 10–60 Kč a odchod doprovázející osoby rovněž 10–60 Kč. Celkově tak klient **finančně hradí doprovod** podle skutečně spotřebovaného času a **čas nezbytného zajištění doprovodu** (tj. pomoci při úkonu soběstačnosti). Klient se tak dostává do situace, kdy platí až 120 Kč za to, že doprovázející osoba přišla ze svého zaměstnání a odešla zpět do zaměstnání.

Finanční úhrada doplatků na provoz a fakultativní činnosti v domovech s celoročním pobytem

Lidé, kteří žijí celý rok v domovech pro seniory, domovech pro osoby se zdravotním postižením nebo domovech se zvláštním režimem, by měli hradit náklady spojené s bydlením a stravou ve výši 85 % svého finančního příjmu. Řada zařízení s celoročním pobytem vyžaduje od rodinných příslušníků klientů

Víte, jaká jsou vaše práva? Kniha plná neocenitelných rad.

SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ MINIMUM PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Důchodové pojištění, sociální dávky, sociální služby, příspěvky, náhrady při úrazu nebo nemoci z povolání, daňové a poplatkové úlevy pro OZP, bydlení, odstraňování bariér, zaměstnávání, podnikání a vzdělávání OZP, užitečné kontakty, vzory podání atd.

Cena publikace ~~100,-~~ 75,- Kč + poštovné

Objednávejte na telefonním čísle: 266 753 421
na www.nrzp.cz, e-mailem: nrzp@nrzp.cz
na adrese: NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7

další finanční prostředky na úhradu pobytu, stravy a péče o příbuzného. V souladu s ustanovením zákona č. 108/2006 Sb., §72 odst. 3 „*poskytovatel sociální služby se může dohodnout na spoluúčasti na úhradě nákladů s manželem (manželkou), rodiči nebo dětmi osoby, které je sociální služba poskytována, pokud tato osoba nemá vlastní příjem nebo její příjem nepostačuje na úhradu nákladů.*“

Jediným dokumentem, ve kterém by měla být sjednávána práva a povinnosti uživatelů sociálních služeb a práva a povinnosti poskytovatelů sociálních služeb, je smlouva. V tzv. dohodách se lze setkat s ustanoveními: „*Rodinný příslušník uživatele se zavazuje uhradit poskytovateli: částku nedoplatku za ubytování a stravu uživatele, která není finančně kryta z 85 % výše důchodu uživatele.*“

„Dohodu lze vypovědět pouze při předpokládaném odchodu klienta. Současně je rodinný zástupce povinen vypovědět i smlouvu.“

Pokud rodinný zástupce nebude nadále moci poskytovat doplatek na provoz a fakultativní činnosti, pro jeho příbuzného zřejmě pobyt v zařízení končí. Konkrétní případ je v následující tabulce:

úhrada	ubytování	strava	částka za den	příspěvek na péči	doplatek rodiny	náklady celkem
za den	180 Kč	150 Kč	330 Kč	8 000 nebo 12 000 Kč (měsíčně)	5 000 - 8 000 (měsíčně)	
28 dnů	5 040	4 200	9 240	12 000	5 000 - 8 000	30 480
29 dnů	5 220	4 350	9 570	12 000	5 000 - 8 000	31 140
30 dnů	5 400	4 500	9 900	12 000	5 000 - 8 000	31 800
31 dnů	5 580	4 650	10 230	12 000	5 000 - 8 000	32 460

Právo na vzdělání

Ve Zprávě o stavu lidských práv osob se zdravotním postižením v roce 2009 NRZP ČR konstatovala, že ředitelé základních škol a základních škol speciálních a v dalších školách speciálního školství požadují po rodičích žáků se speciálními vzdělávacími potřeby-►

► mi finanční doplatky za navýšení úvazku asistenta pedagoga. V rámci základního školství nebývá často od příslušného krajského úřadu schválena a školám poskytnuta tak vysoká finanční dotace, aby mohl být finančně hrazen celý pracovní úvazek asistenta pedagoga. Jelikož učitelé potřebují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jeho přítomnost po celý čas výuky, potřebují finanční prostředky na celý úvazek asistenta získat z jiných zdrojů. Ředitelé škol mají několik možností, jak situaci řešit. Výše uvedené nedostatky řešila připravovaná novela vyhlášky Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy č. 73/2005 Sb., od jejího vydání však nově zvolená vláda upustila. Nerovnosti popisované ve zprávě za rok 2009 přetrvávají.

PŘÍSTUPNOST PROSTŘEDÍ

Přístupnost staveb a dopravy

V ČR stále opakovaně dochází k **hrubému porušování stavebního řádu** z hlediska bezbariérového užívání staveb (jsou povolovány a kolaudovány stavby, které nejsou bezbariérové), a **společnost tak vytváří stále nové bariéry**. Na tuto neutěšenou situaci NRZP ČR již několik let upozorňuje. Pomocí VVZPO byla přijata dvě usnesení vlády, ale jejich plnění nebylo efektivní. Situace se nezlepšila a vytváří se stále nové stavby, které pro osoby se zdravotním postižením nejsou přístupné, a při rekonstrukcích nejsou dostatečně hájeny zájmy bezbariérového užívání staveb.

Příkladem jsou tzv. revitalizace panelových domů, na které jsou z veřejných financí uvolňovány miliardové částky, ale ačkoliv stavba prochází komplexní přestavbou – výměny oken, vstupních dveří, výměna výtahu, zateplení, rekonstrukce vnitřních instalací -

bezbariérové užívání stavby nebo zlepšení přístupnosti se neřeší. Není podmínkou ani součástí dotace.

Další závažné nedostatky jsou v oblasti dopravních staveb. Stávající vyhláška o požadavcích na bezbariérové užívání staveb a technické standardy (ČSN) nejsou v souladu. Splněním podmínek plynoucích z ČSN dochází k porušování ustanovení z vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Neexistují žádné komentáře k dané problematice, chybí praktická vzorová řešení. Výsledkem těchto nesrovnalostí je nejednotnost výkladu ustanovení týkajících se zejména hmatových úprav pro nevidomé. V konečném důsledku se problém projevuje hrubými chybami ve stavbách. Mnoho chybně navržených řešení je nejen v rozporu s platnou legislativou, ale je zejména velice nebezpečné pro osoby se zrakovým postižením.

Problematikou se podrobně zabývalo zasedání VVZPO na jednání dne 17. ledna 2011, které stanovilo ministrům dopravy a pro místní rozvoj úkol přijmout účinná opatření, mimo jiné v ochraně veřejného zájmu, kterým bezbariérové užívání staveb je.

Rovněž přístupnost v dopravě není ideální. Zejména pro osoby s těžkým pohybovým postižením je doprava stále bariérová. Chybí nejen přístupná nádraží a autobusové terminály, ale ani nově nakupované dopravní prostředky (používané v linkové přepravě a na železnici) nemusí být nízkopodlažní a bezbariérové. Ze studií přístupnosti dopravy vypracovaných Dopravní univerzitou Jana Pernera v Pardubicích (<http://perverscontacts.upce.cz/archiv.htm>) plyne, že

některé regiony nemají garantovaný žádný nízkopodlažní spoj ani linkovým autobusem ani vlakem. Přes tyto informace a obhajobu osob se zdravotním postižením vládním zmocněncem pro lidská práva Ministerstvo dopravy v rámci projednávání nových legislativních předpisů k zákonu o veřejných službách (zákon č. 194/2010 Sb.) upřednostňovalo zájmy dopravců, přihlíželo k vyjádřením krajů, a nepřijalo ani jednu připomínku vládního zmocněnce. Částečnou výjimku tvoří České dráhy.

Zpráva o pokroku

Z výše uvedených údajů vyplývá, že jen stěží můžeme hovořit o pokroku ve smyslu zlepšení postavení osob se zdravotním postižením. Dílčím úspěchem je, že v porovnání se situací v roce 2009 došlo ke zlepšení postavení osob se sluchovým postižením v důsledku zavedení audio přepisu soudních jednání. Tím se zlepšilo jejich postavení v přístupu k právu.

Dalším dílčím posunem v právech osob se zdravotním postižením na svobodu pohybu je zlepšování bezbariérové železniční dopravy. České dráhy v posledních letech každoročně výrazně navyšují počet bezbariérových spojů. V jízdním řádu 2011 je zavedeno již 2 562 vlaků se symbolem bezbariérovost. To je o 440 spojů více oproti jízdnímu řádu 2010 a představuje to 36 % z denního průměru vypravených vlakových spojení Českých drah. V dálkové dopravě je vozem upraveným pro vozíčkáře vybavena téměř polovina všech spojů.

Bezbariérové vozy jsou vypravovány nejen na tratích na území České republiky, ale i do Německa, Rakouska či Maďarska a na Slovensko.

Jan Hutař

Kraj	okres	přepočtený počet poradců	2010 celkem					
			Kontakty	Intervence	K+I celkem	Muži	Ženy	Klienti celkem
Praha + Středočeský	Praha 7 - poradna NRZP ČR	3,54	1609	5 123	6 732	2 541	2 751	5 292
Jihočeský	České Budějovice	0,36	115	222	337	98	100	198
Plzeňský	Plzeň	0,81	307	838	1 145	220	450	670
Karlovarský	Karlovy Vary	0,3	0	396	396	164	232	396
Ústecký	Ústí nad Labem	0,6	245	560	805	190	325	515
Liberecký	Liberec - Semily	0,73	302	1 130	1 432	355	826	1 181
Královéhradecký	Hradec Králové	0,5	30	332	362	157	176	333
Pardubický	Pardubice	0,68	158	262	420	158	206	364
Vysočina	Jihlava	0,9	131	304	435	101	247	348
Jihomoravský	Brno	1,41	322	1 849	2 171	513	1 211	1 724
Olomoucký	Olomouc	0,65	175	451	626	200	341	541
Zlínský	Zlín	0,22	123	172	295	98	168	266
Moravskoslezský	Ostrava	1,05	296	574	870	312	406	718
Celkem		11,75	3813	12213	16026	5107	7439	12546

Kontakty - krátké informace, dojednání schůzky a podobně

Intervence - odborná rada

Poradny? Proč?

Když jede vozíčkář po hrbolatém povrchu či po chodníku s příčným sklonem, působí mu to velké obtíže. Podobnou zkušenost má člověk bez pohybového postižení možná z nějaké atrakce na pouti, a tam to může být i zábavné. Avšak kromě toho, že všechno to třesení, drncání a naklánění je tam jen na chvíli, nepřičítá se k tomu ochrnutí. Být nehybný totiž v případě člověka s postižením znamená, že se nemůže hýbat samostatně, nikoliv že se jeho údy nemohou vychýlit z normální polohy.

Když drncám na svém elektrickém vozíku po záplataných cestách, upřímně závidím těm, kdo chodí, že jim klouby všechny nerovnosti vyrovnají! Moje asistentky mne každých pár metrů musí opět srovnat do normální polohy, v níž mohu dýchat a řídit svůj vozík.

Když vozíčkář musí překonávat kopec, nebo dokonce zápolit s příčným sklonem chodníku, potřebuje k tomu obvykle pomoc druhé osoby, i když je jinak v jízdě na vozíku soběstačný. A má-li někdo ochrnutí od ramen dolů, jde mu i o život, když se překlopí!

Paní Vladislava Bednářová narazila na tento problém ve svém městě - Českých Velenicích, a to po rekonstrukci chodníků. Provedli ji tak, že příčný sklon hrozil sjetím do silnice nebo převržením vozíku. Chtěla s tím sice něco udělat, ale úloha přesvědčit správu, že se chodník musí znovu předělat, a pěkně od základu, byla takřka neproveditelná. Obrátila se s prosbou o pomoc při řešení situace na NRZP ČR a Dagmar Lanzová, odbornice poradny pro odstraňování bariér, osobně přijela do Velenic chodník posoudit.

Potom Vladislavu Bednářovou po celou dobu odborně písemně vedla, přesně popsala, kde je rekonstrukce v rozporu s platnou vyhláškou 369/2001 Sb. a čím je pro starší občany, osoby se zdravotním postižením a vozíčkáře zcela nevhodná a nebezpečná. Komunikace paní Bednářové s dotčenými orgány tím pádem mířila přímo do černého. Tak dosáhla toho, že uznaly svou chybu a pod odborným vedením chodník opravily.

Na celé věci je pěkný nejen výsledek, ale hlavně postup. Ten posílil kompetence samotné klientky, předáním správných informací ji uschovil, a umožnil jí tak, aby se o věc důležitou pro ni a pro další občany osobně postarala.

Jana Hrdá

Nymburk možná přijde o sociální poradenství

Město Nymburk možná přijde o sociální poradenství. Tamní občanská poradna nedostala žádnou dotaci a musela omezit provoz. Své poradenství kvůli nedostatku financí už ve městě nenabízí ani Centrum pro zdravotně postižené Středočeského kraje.

Nymburský starosta Miloš Petera míní, že ještě není nic ztraceno, neboť bude vyhlášeno druhé kolo, v němž se budou znovu rozdělovat peníze ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb. Město chce podle něj jednat s krajem, zda by občanskou poradnu „nevrátil do hry“.

Podle ředitelky Občanské poradny Nymburk Veroniky Pačesové ale hrozí, že provoz poradny se do té doby nepodaří udržet. Druhé kolo má totiž uzavírku až koncem května. Výsledky se zpracovávají bě-

hem prázdnin, a peníze by tedy organizaci přišly na účet v září. To už může být podle Pačesové pozdě.

Již nyní musela organizace značně omezit nabízené služby. Provoz intervenčního centra zkrátila z pěti dnů v týdnu na tři a konzultační hodiny pro klienty odborného sociálního poradenství ze tří na dva dny.

Loni poradna dostala od ministerstva práce 2,5 milionu korun, celkem měla k dispozici tři miliony. Pomohla 2100 klientům a poskytla 2600 konzultací. Pokud by zanikla, museli by klienti jezdit do Čáslavi nebo do některého zařízení v Praze. Ve Středočeském kraji ještě funguje občanská poradna v Berouně, ta je už ale pro lidi z Nymburska příliš vzdálená. Krácení dotací postihlo i Centrum pro zdravotně postižené Středočeského kraje, které dostalo na letošní rok

o 80 procent méně prostředků než v roce předchozím a muselo zrušit své poradny v Nymburku a Mělníku. Zánik však hrozí i pracovištím v dalších okresech.

Zástupci Středočeského kraje tvrdí, že nejde o chybu kraje, ale o chybu státního rozpočtu, ze kterého je každoročně posíláno méně peněz. Podle Hynka Kalvody z Asociace občanských poraden jde o obecný trend, kdy do sociálních služeb každoročně míří méně peněz. Stává se i to, že dotace není jen zkrácena, ale je navržena jako nulová, jako je tomu v případě občanské poradny v Nymburku. „Myslím si, že to není dobrý směr,“ uvedl Kalvoda. Po zrušení poraden podle něj hrozí, že sociálně slabí lidé nebudou umět své problémy řešit a v postižených městech se může například zvýšit kriminalita.

Stejně možnosti pro všechny

Na mezinárodní přehlídce vynálezů Show invention 2010, která se konala loni v říjnu ve Varšavě, získal v konkurenci 18 zemí stříbrnou medaili a zároveň zvláštní cenu České republiky speciální orientační systém pro lidi se všemi druhy postižení.

Systém, který nese název CityPlate, zahrnuje všechny požadavky postižených na snadnou orientaci v budovách i venkovních prostorech za běžných okolností i za okolností mimořádných, jakou je třeba nutnost evakuace při požáru. Je založen na bezbariérovém provázání koncových cílových bodů pomocí bezpečných vodících cest s orientačními body, na kterých jsou člověku s jakýmkoliv druhem postižení jednoduše dostupné orientační pokyny. Prosvícené orientační

plány jsou přehledně barevně sektorizované, ozvučené, s možností navigace do mobilu a s vrchní vrstvou z plexiskla s popisky v Braillově písmu. Hlasové řešení je přizpůsobené i cestovnímu ruchu, tzn. ve více jazycích. Modul na fotovoltaické baterie obsahuje mimo jiné detektor přítomnosti, senzor soumraku, údržbu GSM a Bluetooth. Vše je vyrobeno ze stoprocentně recyklovatelného materiálu speciálně upraveného pro extrémní zátěž, jakou je např. prudké kolísání teplot, řádění vandalů nebo požár.

„Ten nápad přišel před pěti lety,“ říká pětáctiletý autor vynálezu Christophe Bevilacqua. „Sám jsem handicapovaný – trpím vizuálně prostorovou dyspraxií, nejsem schopen orientovat se pomocí map.

Vymyslel jsem metodu, která by mi tento handicap kompenzovala, a protože dva členové mé rodiny mají diagnózu pozdní slepoty, zahrnul jsem do systému i tento druh postižení. Ne každý nevidomý umí číst Braillovo písmo, takže ozvučení bylo logickou součástí orientačních panelů. Pak už byl jen krok k rozšíření celého systému tak, aby vyhovoval každému.“ Nápad rodáka ze severofrancouzského města Lille podpořily svým výzkumem univerzity v Paříži a polském Zabrze a svými financemi francouzský Telecom. V současné době už je systém nainstalován v několika areálech, např. na univerzitě v Lyonu, a zájem o jeho realizaci projevil i Polsko.

Eva Čejchanová

Proč sluchově postižené občany potřebují MOSTY víc než SKOK DO REALITY

Jak šťastná a vstřícná byla změna názvu časopisu Národní rady osob se zdravotním postižením ČR na MOSTY s velmi důležitým doplňkem ČASOPIS PRO INTEGRACI! Oceňuje to zvláště naše občanské sdružení EPHATA, jehož název a logo znamená: **E**fektivní **P**omoc lidem s **H**andicapem sluchovým **T**aké vy se otevřete jim.

Cílem a posláním sdružení je podporovat sluchově postižené, jejich rodiny, přátele a zájemce o tuto problematiku a věnovat se zdravotním, sociálním, výchovně-vzdělávacím, psychologicko-společenským problémům, se kterými je „neviditelná sluchová vada“ vždy spojena.

Společnost více vnímá přes média neslyšící, kterých je v ČR 6000 až 7000. Sluchově postižených ale žije v ČR desetinásobek, tj. až 70 000, a jde o lidi všech věkových kategorií. Problémem je, že diagnostika a následné lékařské a odborné vyšetření, poskytnutí kompenzačních pomůcek a logopedická práce se sluchově postiženými jsou často poskytovány se zpožděním.

Proto o. s. EPHATA přivítalo schválení „Národního plánu pro vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014“, který byl zpracován Vládním výborem pro zdravotně postižené. V čl. 25 Úmluvy – zdraví má

ministerstvo zdravotnictví uloženo vytvořit systém plošného screeningu sluchu u novorozenců. Plošným se rozumí celorepublikový screening. Termín plnění tohoto úkolu je podle výše uvedeného plánu do 31. prosince 2011.

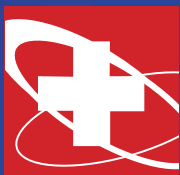
Podle statistik připadají na každých 1000 novorozenců jedno až dvě děti s poruchou sluchu. Současný způsob vyšetřování pediatrem nezaručuje stanovení včasné a správné diagnózy. Naproti tomu screening sluchu je možné jednoduchými přístroji provést již třetí, čtvrtý den po narození. Jde o jednoduché vyšetření, při kterém se zjistí přítomnost či nepřítomnost reakce na sluchový nerv. ▶

NON-HANDICAP

15. SPECIALIZOVANÁ VÝSTAVA PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

PRAGOMEDICA

33. ROČNÍK ZDRAVOTNICKÉHO VELETRHU

19. - 21. 4. 2011

Výstaviště Praha - Holešovice

OTEVÍRACÍ DOBA: 10.00 - 17.00

www.incheba.cz

**BOHATÝ
DOPROVODNÝ
PROGRAM**

**INCHEBA
EXPO PRAHA**

PARTNEŘI VELETRHU

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

odborný časopis

sociální služby

NON-HANDICAP

19. - 21. 4. 2011

Výstaviště Praha - Holešovice

Po předložení tohoto kuponu na pokladně získáte
bezplatnou jednodenní vstupenku na komplex
veletrhů PRAGOMEDICA a NON-HANDICAP 2011.

Firma

Jméno

Příjmení

Ulice, č.

Město

Podpis/ Razítko

Telefon / GSM

PSC

E-mail

Organizátor: INCHEBA PRAHA spol. s r.o., Areál Výstaviště 67, 170 90 Praha 7 • Holešovice • T 220 103 304 • E non-handicap@incheba.cz • W www.incheba.cz/non-handicap
Souhlasím se zařazením do adresní banky odborných návštěvníků veletrhu. Podpisem dávám společnosti INCHEBA PRAHA spol. s r.o. souhlas s tím, aby podle § 7 zákona
č. 480/2004 Sb. mohla využít výše uvedené kontaktní údaje k zaslání svých obchodních sdělení prostřednictvím elektronických prostředků.

**INCHEBA
EXPO PRAHA**

► Naším stěžejním úkolem je připravit psychorehabilitační a sociálně motivační pobyt pro sluchově postižené děti s jejich doprovodem (rodiče, prarodiče, vychovatelé), který se bude konat od 2. do 6. října 2011. Cílem tohoto pobytu je pomoc rodinám

ve vztahu ke sluchově postiženému, nedoslýchavému dítěti. Projekt se zaměřuje na tuto problematiku celorepublikově. Případné dotazy můžete posílat na e-mail: ephata@seznam.cz. Informace o naší činnosti najdete na webových stránkách www.ephata.cz.

Budeme se těšit na spolupráci se všemi, které tato problematika zdravotně postižených zajímá.

Anežka Červenáková

V Kroměříži se předávaly ceny MOSTY 2010

V Kroměříži v Domě kultury se letos 17. března konal již osmý ročník udílení cen MOSTY 2010. Nad akcí opět převzala záštitu **Livia Klausová**, manželka prezidenta České republiky, která se také předáváním cen zúčastnila. Letos bylo nominováno celkem **54 projektů a osobností**. Vítězové jednotlivých kategorií opět získali ocenění, které ztvárnila akademická sochařka **Jitka Wernerová**. Ostatní nominovaní obdrželi pamětní diplomy od akademického malíře **Otakara Trojana**. Akci moderoval **Jakub Železný**. Posuzování návrhů probíhalo ve dvou kolech. V 1. kole vybrala nominační komise, složená z členů předsednictva NRZP ČR, pět nejlepších návrhů v každé kategorii. Hodnotící výbor, který tvořili zástupci Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, Svazu měst a obcí, krajů a NRZP ČR, pak ve 2. kole v únoru 2011 rozhodl o vítězích jednotlivých kategorií.

Hlavním partnerem udílení cen Mosty 2010 byla **Metropolitní univerzita Praha, o. p. s.** Dalšími partnery pak byly Zlínský kraj, město Kroměříž, Na-

kladatelství UMÚN (Umělci malující ústy a nohama), Endl +K, a.s., Kofola, a.s., a Střední pedagogická škola v Kroměříži a Car Club, s.r.o. Generálním partnerem NRZP ČR a partnerem ceny Mosty byla společnost **Apex on-line, a.s.** Slavnostní předávání cen se jako v předchozích letech kořalo za finanční podpory **Úřadu vlády ČR**.

Počet nominací v jednotlivých kategoriích:

I. kategorie - Cena pro instituci veřejné správy – **7 návrhů**

II. kategorie - Cena pro nestátní subjekt – **22 návrhů**

III. kategorie - Osobnost hnutí osob se zdravotním postižením – **12 návrhů**

IV. kategorie - Zvláštní cena – **13 návrhů**

Kategorie I. (Cena pro instituci veřejné správy)

Vítěz: **Krajská knihovna Karlovy Vary**

- Veřejné aktivity oddělení pro handicapované zpřístupněné neslyšícím osobám a za speciální vzdělávací aktivity v českém znakovém jazyce.

Další nominovaní: **Město Prachatice**

- Dlouhodobá snaha o integraci osob se zdravotním postižením do života komunity a úsilí o zlepšení kvality jejich života.

Město Uherský Brod - Bezbariérové spojení dvou částí města vybudováním spojovací lávky a bezbariérové zpřístupnění sálu Domu kultury.

Pardubický kraj (Krajský úřad Pardubického kraje) - Významná podpora neziskového sektoru v Pardubickém kraji a příkladná spolupráce v rámci Memoranda uzavřeného mezi Asociací krajů České republiky a Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Magistrát města Olomouc (DP města Olomouc, a.s.) - Ucelený systém zpřístupňování MHD v Olomouci pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace - Inteligentní zastávky MHD.

Kategorie II. (Cena pro nestátní subjekt)

Vítěz: **Škoda Auto, a.s.** - Komplexní projekt Škoda Auto Handy, který je zaměřen na cílený rozvoj dopravní mobility osob se zdravotním postižením v ČR.

Další nominovaní: **ŠOK aneb Šternberští ochotnickí komedianti** - Zapojení těžce zdravotně postiženého do kolektivu ochotnického divadla. Vzhledem k postižení pana Romana Škroba, o kterého se musí kolektiv starat od oblékání kostýmu až po podávání pití. Hrají pro široké publikum od veřejnosti až po mateřské školky.

Cukrárna Vesmírna, o.p.s. - Založení sociálního podniku Cukrárna Vesmírna, o.p.s., který vytváří pracovní místa pro lidi s mentálním postižením.

ARCUS - onko centrum - Pomoc onkologickým pacientům. Informace o právech pacientů, přednášky, kongresy, benefiční akce, ozdravné pobyty.

Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou - Propojení měst Liberec a Jablonec nad Nisou bezbariérovou linkou. Provozování plošinového autobusu na lince Liberec - Praha.

Kategorie III. (Osobnost hnutí osob se zdravotním postižením)

Vítěz: **Jiří Jiroudek** - Zmapování přístupnosti Jizerských a Lužických hor pro vozíčkáře - vydání turistických map s vyznačenými trasami pro vozíčkáře.

Další nominovaní: **Anna Konvalinková** - Za dlouholetou činnost v oblasti péče o znevýhodněné osoby a za zásluhy o vznik a rozvoj oblastní charity v Uherském Hradišti.

RNDr. Eva Maršounová - Za celoživotní práci ve prospěch osob se sluchovým postižením.

Mojmír Janků - Za dlouholetou práci pro osoby se zdravotním postižením a spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením v okrese Šumperk a Jeseník.

Jindřich Zrůstek - Za dlouholetou činnost ve prospěch osob postižených civilizačními chorobami.

Kategorie IV. (Zvláštní cena)

Vítěz: **Petr Bouda** - Za záchranu obyvatelky bezbariérového domu a jejího psa při požáru v Plzni 8. ledna 2010.

Další nominovaní: **Projekt „Odstraňování diskriminace osob se sluchovým postižením před českými soudy“**, který inicioval a řídil **Jaroslav Winter**.

František Halm - Za dlouholetou práci pro lepší život lidí s mentálním postižením a jejich rodin.

PhDr. Josef Cerha - Dlouholetý přínos pro integraci osob s těžkým zrakovým handicapem.

Expedice RS Kilimanjaro 2010 - Za uskutečnění první expedice na světě pacientů nemocných roztroušenou sklerózou na nejvyšší horu Afriky Kilimandžáro.

Patrik Nacher

Foto: Jan Jirouš

Vůně pro zdraví i užitek

Jedinečná kolekce osvěžovačů vzduchu
s aromaterapeutickými i ochrannými účinky

● Pohlcovače pachů a kouře

Jsou osvěžovače vzduchu impregnované speciální vonnou esencí, která pohlcuje nepříjemné pachy a zápach po cigaretovém kouři. Esence velmi silně působí i hloubkově (např. čalounění sedadel automobilů, sedací soupravy, záclony). Jsou vhodné i do restaurací a kanceláří.

● Odpuzovače molů a komárů

Jsou dva výrobky impregnované speciálními vonnými esencemi odpuzujícími moly nebo komáry. Po dlouhou dobu ochrání vaše oděvy v šatních skříních a příjemně je provoní. Odpuzovač komárů spolehlivě zažene obtížný hmyz nejen v bytě, automobilu, ale i polouzavřených venkovních prostorech - např. zahradní besídce. Účinná látka je při správném použití zdravotně zcela nezávadná.

● Aromaterapie

Je řada výrobků s aromaterapeutickými účinky. Kompozice použité u visáčků Edovy aromaterapie jsou vyrobeny z přírodních aromat a výtažků rostlin, které svými účinky blahodárně působí na lidský organizmus a psychiku. Vhodné do bytu, pracoven, obchodů i kanceláří, kde všude zvýší pocit komfortu a dobré pohody. Ze široké nabídky jsme pro Vás vybrali čtyři vůně a doufáme, že si pro navození té správné pohody vyberete.

● Reklamní a prezentační aromavisačky

Reklamní aromatická visačka jako dárkový předmět je výborným nosičem reklamy. Působí na člověka nejen vizuálně, textovým a grafickým obsahem, ale zejména svou vůní. Aromatická visačka je též vhodným příbalem na podporu prodeje k časopisům nebo jiným výrobkům. Vyrábíme již od 500 kusů s grafickým zpracováním zdarma.

MONT GROUP s.r.o.

691 52 / Kostice 719

Fax: +420 519 338 298

Tel.: +420 519 338 139
E-mail: info@montgroup.cz

www.montgroup.cz

- **O nás** Společnost Mont Group s.r.o. je chráněnou dílnou, která dlouhodobě zaměstnává zdravotně znevýhodněné a tělesně postižené občany, což je umožněno charakterem výroby našich osvěžovačů vzduchu. Díky oficiální akreditaci nabízíme všem subjektům dle platné legislativy daného státu EU úzkou spolupráci v oblasti tzv. "náhradního plnění". Ale nezávisle na této okolnosti každý, kdo si zakoupí naše funkční a cenově dostupné výrobky, pomůže najít pracovní uplatnění mnoha zdravotně znevýhodněným a tělesně postiženým spoluobčanům.

Policie nabízí zaměstnání lidem se zdravotním postižením

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR ve spolupráci s Krajským ředitelstvím Policie ČR Olomouckého kraje realizuje od 1. listopadu 2010 projekt, který je zaměřen na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením u policie. Od roku 2009 probíhá u policie postupná přeměna, jejímž cílem je civilnější způsob jednání s občany. V rámci tohoto procesu policie současně zpřístupňuje jednotlivá pracoviště i osobám se zdravotním postižením. Zlidštění úřadoven policie spočívá nejen v přijímání civilních pracovníků, ale také v jiném způsobu jednání s občany. Na každém větším policejním pracovišti

by měla být recepce, kde by civilní pracovníci informovali občany, na koho se mají obrátit se svými problémy. A právě recepce lze využít pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Tato skutečnost byla také hlavním impulsem ke vzniku celého projektu, na němž má velkou zásluhu pan ředitel Tibor Gábor z krajského policejního ředitelství.

Projekt je financován z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a má několik fází.

V první etapě, která již skončila, bylo vybráno 12 pracovišť Policie ČR v Olomouckém a Moravskoslezském kraji

(mimo jiné Přerov, Uničov, Šumperk, Šternberk, Olomouc, Zábřeh na Moravě, Ostrava či Kopřivnice). Na těchto pracovištích jsou již vytvořeny technické předpoklady pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením - bezbariérové recepce a bezbariérové zázemí. Budou se zde střídát dvě osoby se zdravotním postižením tak, aby obsáhly plnou pracovní dobu po celý pracovní týden. To znamená, že pracovní uplatnění najde celkem 24 lidí se zdravotním postižením. Začátkem ledna 2011 se uskutečnilo výběrové řízení adeptů, kterého se v obou zmíněných krajích zúčastnilo téměř dvě stě zájemců. V současné době

je již výběr pracovníků ukončen a je připravován systém jejich výuky.

V březnu byla zahájena druhá fáze projektu, kterou je vzdělávání nově přijatých pracovníků. Tito noví lidé musí být velmi důkladně seznámeni s prací policie, se systémem řízení, s hodnostmi policistů, náplní jednotlivých odborů a s mnoha dalšími věcmi. Musí být schopni v recepci poradit občanům tak, aby věděli, na koho se mohou obrátit v konkrétní věci, jak mají postupovat v řešení konkrétní záležitosti. Od dubna by měli absolventi kurzu nastoupit na svá nová pracoviště a být občanům k dispozici při návštěvě úřadoven Policie ČR.

Vlastní projekt bude ukončen 30. dubna 2012. NRZP ČR se však ve spolupráci s krajským policejním ředitelstvím chce pokusit získat další finanční prostředky, aby byl trvale udržitelný. Budeme usilovat o to, aby nově přijatí pracovníci zůstali u policie natrvalo a mohli mít dlouhodobě dobře placené zaměstnání. NRZP ČR považuje společný projekt s Krajským ředitelstvím Olomouckého kraje za pilotní. Pokud se ukáže, že je možné, aby lidé se zdravotním postižením dlouhodobě pracovali na těchto zajímavých postech, chce obdobné projekty uskutečnit i v dalších krajích. Již dnes máme první signály, že i ostatní ředitelství mají o podobnou spolupráci zájem.

Tento projekt je dalším dokladem toho, že osoby se zdravotním postižením mohou pracovat téměř ve všech institucích. Zároveň jasně ukazuje, že lidé se zdravotním postižením mají potenciál k tomu, aby mnoho věcí změnili. Myslíme si, že komunikace mezi veřejností a zaměstnanci se zdravotním postižením, kteří budou pracovat v úřadovnách Policie ČR, se může významným způsobem zlepšit.

Václav Krása
předseda NRZP ČR

POMÁHÁME LIDEM PŘEKONÁVAT BARIÉRY

Schodišťové sedačky

- ✓ Schodišťové plošiny
- ✓ Schodišťové sedačky
- ✓ Stropní zvedací zařízení
- ✓ Nájezdové rampy
- ✓ Schodolezy

- ✓ Kompletní řešení bariér
- ✓ Pružná výroba a servis
- ✓ Prodloužená záruka
- ✓ Spolehlivost
- ✓ Kvalita

ZDARMA VOLEJTE 800 303 304

Šikmé schodišťové plošiny

Největší český výrobce zařízení pro překonávání schodišťových bariér s tradicí výroby již od roku 1992

ALTECH

ALTECH, spol. s r.o., Průmyslová 1146, 686 01 Uherské Hradiště
pobočka Praha: Starochodovská 1110, 149 00 Praha - Chodov
www.altech-uh.cz, altech@eromec.cz

Boříme komunikační bariéry

PRAZDROJ LIDEM
PRO LEPŠÍ ŽIVOT

Díky velké podpoře programu „Prázdroj lidem“ bude 1. března 2011 v Poradně Národní rady osob se zdravotním postižením ČR pro Plzeňský kraj zahájen projekt „Boříme komunikační bariéry“. Jeho cílem je podpořit zapojení osob se zdravotním postižením do veřejného života a podporovat jejich integraci do společnosti. Umožní osobám se zdravotním postižením najít si s pomocí „poradce“ nebo „dobrovolníka“ prostřednictvím internetu vhodné pracovní uplatnění, využít vhodnou

nabídku kurzů, usnadní výběr volnočasových aktivit a účast na různých společenských a kulturních akcích. Na internetových stránkách si klient také sám nebo s pomocí vyhledá potřebnou sociální službu a vyřídí další potřebné záležitosti atp. Zajímavé nabídky bude možné zdarma v přiměřeném množství vytisknout a odnést s sebou. Zároveň může návštěvník využít i služeb bezplatného odborného sociálního poradenství, které poradna zajišťuje.

Jestliže jste osobou se zdravotním postižením – máte průkaz TP, ZTP, ZTP/P nebo jste příjemcem příspěvku na péči či pobíráte invalidní důchod, nebo jste osoba pečující, opatrovník či senior,

tak využijte našich služeb a přijďte k nám!

V poradně jsou k dispozici dva počítače s připojením k internetu, jeden z počítačů je vybaven softwarem Supernova, u každého z nich je k dispozici kvalitní webová kamera a sluchátka s mikrofonem. Můžete si vyhledávat vhodné pracovní nabídky, různé vzdělávací kurzy. Snáze se také můžete dozvědět o kulturních, sportovních a dalších akcích konaných v Plzni.

Také si můžete samostatně s pomocí počítače a internetu (případně i s naší dopomocí) vyřídít potřebné záležitosti. Zajímavé nabídky si v přiměřeném

množství můžete zdarma vytisknout a odnést. Vše je bezplatné.

Těšíme se na Vaši návštěvu. Sídliíme na nám. Republiky 28 v Plzni, v Pasáži Slávie (Čas), vchod A č. dv. 218. Počítače Vám budou k dispozici v pondělí a ve středu od 8:00 do 16:00 a v úterý od 8:00 do 12:00. V tyto dny můžete přijít i bez objednání, je však lepší se objednat a předejít tak případnému čekání. Po dohodě je možná i návštěva i mimo stanovené dny. Kontaktovat nás můžete na tel.: 377 224 879, 736 751 217 nebo můžete psát na e-mail: poradnaplzen@nrzp.cz.

Lenka Buriánová
Poradna NRZP ČR Plzeň

Představujeme členské organizace NRZP ČR

D.R.A.K. občanské sdružení

Zkratka: D.R.A.K. o.s.
Sídlo organizace: Oblačná 450, 460 01 Liberec 1
Telefon: 485 102 668
E-mail: sdruzdrak@volny.cz,
http://www.sdruznidrak.org/kdo.php
Počet členů k 1.4.2005: 35
Představitel organizace Ladislav Kořínek, předseda o.s.

Liberecké občanské sdružení D.R.A.K. bylo založeno lidmi, kteří se ocitli ve svízelné životní situaci. Narodilo se jim dítě s tělesným postižením nebo byli nuceni sami zvládat důsledky svého zdravotního postižení. Některé z nich zvládnutí této situace obohatilo o zkušenosti či impulsy a podnítilo je k rozhodnutí pomáhat jiným lidem, kteří řeší podobné nesnáze.

Sdružení se věnuje osobám s tělesným postižením a pečujícím rodičům, tedy celým rodinám, a to všech věkových kategorií. Poskytuje jim poradenství, vzdělávání, zaměstnávání, aktivizační programy, psychorehabilitační setkání a volnočasové aktivity. Kromě výtvarné dílny tu najdete také klub pečujících maminek. Tyto maminky potom samy vedou aktivity pro děti s postižením.

Paní Lenka Bobvošová, jednatelka organizace, uvádí jeden příklad z mnoha činností, které sdružení dělá: „Nyní realizujeme projekt Práce bez bariér v Libereckém kraji, kde se vzdělává dvacet osob s tělesným postižením, z nichž deset je na vozíčkách. Jsou to lidé po úrazech, s dětskou mozkovou obrnou a s jinými pohybovými postiženími v produktivním věku. Vzdělávání, které nabízíme, doplňuje zákonem danou pracovní rehabilitaci. Pak mohou být zaměstnány osoby, které jinak nikdo v naší společnosti zaměstnat nechce či nemůže.

Sama jsem máma dítěte s postižením, které společnost po narození nechtěla mezi sebe. Dnes je má dcera závislá na péči. Neměla možnost dostupného vzdělávání, protože když má narozené dítě postižení, udělají z něho hned neschopného chudáka bez perspektivy. Dnes jsem ráda, že jsem sdružení věnovala veškerý svůj volný čas, a to i na úkor druhého dítěte a celé rodiny. Tím jsem dceři s postižením umožnila uskutečnit, co si přála. Chtěla žít ve společnosti a nebyt vyčleňována. A tak jsme vlastně díky mé dceři podpořili cílenými a odbornými aktivitami několik tisíců osob, kterých se to v našem kraji také týká. Patří mezi nás.“

Občanské sdružení funguje díky financím Ministerstva práce a sociálních věcí, Libereckého kraje a města Liberce, Evropského sociálního fondu, Úřadu práce Liberec, dále penězům získaným od sponzorů a prodeji výrobků.

Kolpingova rodina Smečno o.s.

Zkratka: KRS
Sídlo organizace: U Zámku 5, Smečno
Telefon: 777 558 778, http://www.dumrodin.cz/
Počet členů k 13.1.2009: 26
Představitel organizace: Ludmila Janžurová

Kolpingova rodina Smečno byla jako občanské sdružení založena v roce 2001. Pořádá a rozvíjí preventivní programy pro rodiny. Řadí se tak k mnohým dalším organizacím, jež pod jménem Kolpingovým na celém světě před veřejností obhajují nezastupitelnou roli a smysl rodiny. Provádějí se tu činnosti nejen ve prospěch osob se zdravotním postižením, ale i bez postižení. Financování činnosti je vícezdrojové: od MPSV, MZ, Humanitárního fondu Středočeského kraje, ESF, z dalších grantů a darů.

Aktivít má sdružení mnoho, v poslední době například nabízí rodičům v klubu „Kamarád“ přednášky a besedy středisko rané péče ve spolupráci s mateřským centrem Rybička. Velmi oblíbená jsou společná setkání pro rodiny s dětmi. Významná pomoc se také poskytuje osvojitelským a pěstounským rodinám. Je zaměřena na vzdělávání a podporu rodičovských kompetencí osvojitelů a pěstounů, na prohloubení dobrých vztahů v náhradních rodinách a upevňování citového pouta.

Mimo to poskytuje sdružení ranou péči, což je velmi pokroková služba. U malinkých dětí pomáhá snížit následky vrozených postižení tím, že se rodiče naučí různým technikám a cvičením. Tím, že je aplikují daleko intenzivněji, než by to bylo možné v zařízeních či u odborníků, mohou dosáhnout pozoruhodných výsledků. Mimo to poskytuje středisko rané péče sociálně právní poradenství, pomoc při jednání s úřady a institucemi a zprostředkování kontaktů na

další odborníky. Sdružení je jediná organizace v ČR, která se systematicky zabývá podporou rodinám s dítětem se spinální muskulární atrofií.

Paní Naďa Máchová, domácí konzultantka střediska rané péče ve Slaném, přibližuje, jak taková raná péče vypadá: „Těžkým životním obdobím si prošla rodina dnes již čtyřleté Anetky. Kolem třetího měsíce jejího věku se u ní začalo objevovat opoždění v pohybovém vývoji. Rodiče prožívali období strachu a nejistoty, a když se po dlouhých týdnech čekání dozvěděli, že Anetka má dětskou mozkovou obrnu, zhroutil se jim svět. Anetčina maminka se spojila s námi a my jsme jim pomohli řešit zdravotní a psychosociální problémy. Anetka se už umí překulit z břicha na záda, předávat si hračku z ruky do ruky, zamávat... Někomu se to může zdát málo, ale tyto rodiče si uvědomují, že ačkoliv se jejich dcera nikdy zcela neuzdraví, mohou se radovat i z malých úspěchů. Zahruňují Anetku veškerou svojí láskou.“

Mozaika Uherský Brod o.s.

Sídlo organizace: Nerudova 234, 688 01 Uherský Brod
Telefon: 777 157 875, 603 471 952
web: www.mozaikaub.cz
E-mail: mozaikaub@email.cz

Počet členů k 21.2. 2011 je 26
Představitel organizace: Petra Málková - statutární zástupce; Markéta Řeháková - jednatel, hospodář

Zajímavé motto čteme na stránkách uherskobrodského sdružení Mozaika: „Všichni na jednom jevišti velkého světa stojíme, a cokoli se tu koná, všech se týče.“ Akce jsou různorodé, jejich obsah vskutku pozoruhodný. Dozvíte se například, že na podzim

uspořádalo sdružení již II. ročník střeleckého poháru Mozaiky. „Za krásného slunečného počasí, ve velmi srdečné atmosféře, za hojně účasti členů a příznivců vyčistili ještě mimo soutěž svou střelbou některé účastníky pozemek střelnice od krteků (snad mezi nimi nebyl ten z večerníčků!).“

Sdružení bylo založeno v roce 2008, aby nabízelo nové zkušenosti a zážitky dětem, mládeži, dospělým a hlavně lidem se zdravotním postižením. Rozšiřuje tak jejich obzor, vyplňuje volný čas, pomáhá vzdělávat se, najít přátele a také smysl života. Sdružení přispívá ke snazší dostupnosti informací. Dává členům a svým příznivcům příležitost udělat něco navíc nejen pro sebe, ale i pro druhé, bourat psychické bariéry a předsudky mezi lidmi. Klienti se dostanou ven, aniž jsou při tom závislí na své rodině. Jezdí

na výlety či koncerty, zúčastňují se rekondičních a rehabilitačních pobytů, rekreací apod. Činnost organizace zajišťují svou prací dobrovolníci a peníze od sponzorů. Například Nadace děti-kultura-sport darovala finanční částku na nákup šicích strojů.

Petra Málková, statutární zástupkyně organizace, připomíná: „Nesmíme zapomenout ani na skutečnost, že naše sdružení se stalo příjemným a zároveň respektovaným partnerem pro společné projekty s jinými organizacemi a institucemi (například Městský úřad Uherský Brod). Naši členové se pravidelně zúčastňují schůzek komunitního plánování sociálních služeb v našem městě a jsou zapojeni v pracovní skupině pro bezbariérovost města, podílejí se na plánu bezbariérových tras.“

Jana Hrdá

VYDAVATEL: Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7, TELEFON: +420 266 753 421, FAX: +420 266 753 420, E-MAIL: nrzp@nrzp.cz • ODPOVĚDNÝ REDAKTOR: Jan Khol (khol@seznam.cz) • REDAKČNÍ OKRUH: Václav Krása (v.krasa@nrzp.cz), Patrik Nacher (patrik.nacher@seznam.cz), Jan Hutař (j.hutar@nrzp.cz), Jana Hrdá (janahrda@centrum.cz), Michal Dvořák (m.dvorak@nrzp.cz) • VYDÁVÁNÍ povoleno Ministerstvem kultury ČR, zapsáno do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 13338 • vydáváno za finanční podpory Úřadu vlády České republiky • NEPRODEJNÉ • zveřejněné názory nemusejí být v souladu s míněním redakce, ručí za ně autoři článků

Generální partner NRZP ČR – APEX on-line a.s.

www.nrzp.cz

s univerzitními středisky v Plzni, Liberci, Hradci Králové

Dny otevřených dveří: 23. 3., 20. 4., 18. 5., 15. 6., 1. 9. a 19. 9. 2011

Škola pro celý svět

Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.

www.mup.cz

Bc. • Mgr. • Ing. • PhDr. • Ph.D.

BAKALÁŘSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Anglophone Studies
- Mezinárodní obchod
- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- Veřejná správa
- International Relations and European Studies
- Humanitní studia
- Průmyslové vlastnictví

DOKTORSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- International Relations and European Studies
- Mezinárodní a regionální vztahy v průmyslovém vlastnictví

MAGISTERSKÉ STUDIJNÍ OBORY:

- Anglophone Studies
- Asijská studia a mezinárodní vztahy
- Mezinárodní vztahy a evropská studia
- Evropská studia a veřejná správa
- International Relations and European Studies
- Mezinárodní a regionální vztahy v průmyslovém vlastnictví
- Regionální studia a mezinárodní obchod

- **Akreditované centrum pro Cambridge Exams**
- **Kurzy češtiny pro cizince**
- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků**

ŠKOLA BEZ BARIÉR – program pro studenty s tělesným postižením